

80.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCH**

z dnia 30 grudnia 1932 r.

w sprawie warunkowego zwolnienia osób, odbywających karę pozbawienia wolności z mocy wyroków wojskowych sądów karnych.

Na podstawie artykułów 12 i 19 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 października 1932 r. w sprawie przepisów wprowadzających kodeks karny wojskowy (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 766) zarządzam co następuje:

§ 1. Minister Spraw Wojskowych zarządza i odwołuje warunkowe zwolnienie z odbycia części kary, orzeczonej przez sąd wojskowy co do:

A. oficerów, skazanych na karę pozbawienia wolności,

B. innych osób, skazanych na karę:

1) więzienia na czas ponad lat 5 lub dożywotnio,

2) więzienia do lat 5, o ile na taką karę zamieniono w drodze łaski orzeczoną przez sąd karę śmierci, dożywotniego więzienia lub więzienia ponad 5 lat,

3) więzienia do lat 5 lub aresztu za przestępstwa przewidziane:

a) w art. 38, 40 — 42, 52, 55, 59 § 2 i 3, 60, 62 § 1, 63 — 68, 78 § 2 i 3 i 83 Kodeksu karnego wojskowego,

b) w art. 46 i 47 Kodeksu karnego wojskowego, o ile równocześnie orzekł sąd wydalenie z wojska lub z marynarki wojennej, albo degradację,

c) w art. 93 — 123, 125, 126, 131, 152, 153, 154, 156, 163 — 167, 215 § 1, 216 § 1, 217 § 1, 218, 219 § 1 Kodeksu Karnego,

d) w art. 1 — 11 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o karach za szpiegostwo i niektóre inne przestępstwa przeciw Państwu (Dz. U. R. P. Nr. 18, poz. 160).

§ 2. Postanowienia o zarządzaniu i odwoływaniu warunkowego zwolnienia z odbycia części kary osób skazanych wyrokami wojskowych sądów karnych w przypadkach niewymienionych w § 1 przekazuje się właściwym dowódcom w przedmiocie przestępstw należących do właściwości wojskowych sądów okręgowych (admiralskich).

Ponadto wymienieni właściwi dowódcy zarządzają i odwołują warunkowe zwolnienie w wypadkach przewidzianych w § 1 niniejszego rozporządzenia jeśli Minister Spraw Wojskowych przekaze im dotyczący uprawnienie.

Warunkowe zwolnienie zarządza i wydane przez siebie odwołuje właściwy dowódca w przedmiocie przestępstw należących do właściwości tego wojskowego sądu okręgowego (admiralskiego), który wydał wyrok w I instancji, względnie w którego okręgu znajduje się wojskowy sąd rejonowy (marynarski), który wydał wyrok w I instancji.

§ 3. Warunkowe zwolnienie może nastąpić na prośbę lub z urzędu.

Prośbę może wnieść skazany, jego obrońca lub pełnomocnik, małżonek, krewni i powinowaci w linii wstępnej i zstępnej, rodzeństwo, ustawowi zastępcy (opiekunowie, kuratorowie) i wychowawcy.

Prośby innych osób mogą stanowić powód do rozważenia sprawy z urzędu.

§ 4. Prośbę można zgłosić ustnie do protokołu lub pisemnie w komendzie (zarządzie) więzienia, w którym skazany odbywa karę, albo u właściwego prokuratora wojskowego (§ 8 ustęp 1 i § 15), albo też u przełożonej władzy skazanego.

§ 5. Prośbę opinuje komendant (zarząd) więzienia, w którym skazany odbywa karę. Komendant (zarząd) więzienia przeprowadza również potrzebne dochodzenia.

Do komendanta (zarządu) więzienia należy kierować również prośby zgłoszone u prokuratorów wojskowych i u władz przełożonych skazanego.

§ 6. W toku dochodzeń prócz stwierdzenia jak skazany prowadził się w więzieniu, należy zbadać osobiste stosunki skazanego, stosunek do służby wojskowej, poprzednią karalność, jeśli zaś skazany po zwolnieniu go z więzienia nie ma powrócić do czynnej służby wojskowej, to również jego zdolność zarobkowania, możliwość uzyskania przezeń pracy zarobkowej, lub kwestję zapewnienia mu w inny sposób warunków utrzymania w miejscowości, do której zamierza udać się, oraz inne okoliczności mogące mieć wpływ na postanowienie o zwolnieniu.

§ 7. Prośbę można zgłosić i przedstawić do decyzji w ostatnich 15 dniach okresu przewidzianego w art. 65 § 2 Kodeksu Karnego, jeśli dwie trzecie kary nie przenoszą jednego roku. W innych przypadkach — w ostatnich dniach 30 tego okresu.

Prośby zgłoszone przed powyższym terminem lub też przed terminem, przewidzianym w art. 12 § 4 Przepisów wprowadzających kodeks karny wojskowy (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 91, poz. 766) odrzuca komendant (zarząd) więzienia.

Zażalenie na takie postanowienie komendanta więzienia wojskowego jest dopuszczalne tylko według wojskowych przepisów o zażaleniach; na postanowienie zaś zarządu więzienia podlegającego władzom cywilnym tylko w trybie nadzoru służbowego.

§ 8. Komendant (zarząd) więzienia przedstawia prośbę ze swoją opinią prokuratorowi przy tym wojskowym sądzie okręgowym (admiralskim), który wydał wyrok w I instancji, lub w którego okręgu znajduje się sąd rejonowy (marynarski), który wydał wyrok.

Prokurator przy wojskowym sądzie okręgowym (admiralskim) odrzuca prośbę, jeśli jest przedwczesną, albo jeśli wniosła ją osoba nieuprawniona, a prokurator nie znajduje w niej podstawy do rozpatrzenia sprawy z urzędu.

Przeciw temu postanowieniu nie służy zażalenie. W innych przypadkach prokurator wojskowy — po uzupełnieniu dochodzeń, jeśli je uzna za potrzebne — przedstawi sprawę ze swoim wnioskiem właściwemu dowódcy lub przedłoży ją Naczelnemu Prokuratorowi Wojskowemu, zależnie od właściwości, określonej w §§ 1 i 2 niniejszego rozporządzenia.

Jeśli wyrok wydał wojskowy sąd rejonowy (marynarski) prokurator wojskowy przed postawieniem wniosku co do zwolnienia może zażądać opinii właściwego dowódcy w przedmiocie przestępstw należących do właściwości odnośnego wojskowego sądu rejonowego (marynarskiego).

Właściwy dowódca wydaje według własnego uznania postanowienie co do warunkowego zwolnienia w sprawie przedstawionej mu przez prokuratora wojskowego.

Przeciw temu postanowieniu nie służy zażalenie.

§ 9. Naczelnny Prokurator Wojskowy odrzuca prośbę, jeżeli mu ją przedstawiono przedwcześnie, lub jeśli ją wniosła osoba nieuprawniona, a nie znajduje on podstawy do rozpatrzenia sprawy z urzędu. Przeciw temu postanowieniu nie służy zażalenie. W innych przypadkach Naczelnny Prokurator Wojskowy przedstawi sprawę ze swym wnioskiem Ministrowi Spraw Wojskowych, który wyda postanowienie.

§ 10. W postanowieniu odmawiającem zwolnienia należy oznaczyć termin, przed upływem którego nie można zgłaszać ponownej prośby (art. 12 § 4 Przepisów wprowadzających kodeks karny wojskowy — Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 91, poz. 766).

§ 11. W postanowieniu zarządzającym zwolnienie można nakazać zwolnionemu, aby o każdej zmianie swego miejsca pobytu zawiadamiał natychmiast najbliższy posterunek Policji Państwowej (Komisarjat Policji Państwowej w miastach) miejscowości, którą opuszcza i do której przybywa (dozór ochronny). Obowiązek ten ustaje z upływem okresu próby. Końcowy termin tego okresu, jako też termin, w którym karę uważa się za odbytą, należy zaznaczyć w postanowieniu (art. 66 Kodeksu Karnego).

Nakazu zawiadamiania nie wydaje się, jeżeli skazany po zwolnieniu zostaje odesłany do formacji wojskowej, a okres próby jest krótszy od okresu pozostającego mu do odslużenia czynnie w wojsku.

§ 12. Postanowienie zarządzające zwolnienie komendant (zarząd) więzienia wykonywa natychmiast, chyba że zaszły lub wyszły najaw okolicz-

ności, któreby mogły uzasadniać odmowę zwolnienia. Komendant (zarząd) więzienia przedstawi w tym przypadku sprawę natychmiast prokuratorowi wojskowemu.

Komendant (zarząd) więzienia wypuszczając skazanego na wolność, powiadomi go o obowiązkach co do sprawowania się, o obowiązkach meldunkowych i skutkach ich zaniedbania, jeśli został wydany nakaz zawiadamiania o miejscu pobytu, oraz zawiadomi o zwolnieniu i jego warunkach (art. 67 i 68 Kodeksu Karnego) dowódcę formacji, do której zwolniony zostaje odesłany lub posterunek (komisarjat) Policji Państwowej właściwy dla miejscowości, do której udaje się zwolniony, nie pozostający w czynnej służbie wojskowej.

§ 13. Postanowienia §§ 4 — 12 stosuje się odpowiednio także w przypadku, gdy z urzędu postanowiono przedstawić wniosek o warunkowe zwolnienie. Komendanci (zarządy) więzień są obowiązani przedstawiać takie wnioski co do skazanych, którzy czynią zadość wymogom warunkowego zwolnienia (§ 6).

Dochodzenia celem przygotowania wniosku wolno rozpocząć już przed terminem określonym w § 7 niniejszego rozporządzenia.

§ 14. Każdy prokurator wojskowy, który dowie się o złem prowadzeniu się zwolnionego, lub o uchylaniu się jego z pod dozoru, zawiadomi o tem właściwego prokuratora przy wojskowym sądzie okręgowym (admiralskim), który przedstawi sprawę ze swoim wnioskiem właściwemu dowódcy względnie Naczelnemu Prokuratorowi Wojskowemu, zależnie od właściwości (§ 8).

§ 15. Jeśli sąd wojskowy, który wydał wyrok, już nie istnieje, właściwym do czynności przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu, jest właściwy dowódca w przedmiocie przestępstw podlegających właściwości tego wojskowego sądu okręgowego (admiralskiego).

§ 16. Rozporządzenie niniejsze ma zastosowanie również do osób skazanych przez wojskowe sądy karne przed dniem 1 stycznia 1933 r.

§ 17. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*
